

Ældre @ Sagen

Til Folketingets Socialudvalg

København d. 13.6.2005.

Opfordring til Folketinget om at gribe ind i principielle sager om hjemmehjælp hver 3. uge.

Ældre Sagen henvender sig hermed til jer som ansvarlige politikere i Folketingets Socialudvalg i sagen om kommuner, der som udgangspunkt kun giver hjemmehjælp hver 3. uge.

Anledningen er, at vi finder det ganske uacceptabelt og ikke værdigt for et rigt velfærdssamfund som det danske, at ældre der er afhængige af hjælp til praktiske gøremål såsom rengøring, må leve med kun at kunne få hjælp hver 3. uge. Der er behov for en klar markering af, at der er en grænse for, hvor meget man kan sænke serviceniveauet for praktisk hjemmehjælp. Svage ældre bør kunne få gjort ordentligt rent en gang om ugen i deres hjem og i hvert tilfælde ikke sjældnere end hver 14. dag.

Denne henvendelse kommer som reaktion på, at flere kommuner har sænket deres generelle serviceniveau på hjemmehjælpsområdet, således at der nu som udgangspunkt kun ydes hjemmehjælp hver 3. uge. I flere tilfælde har hjemmehjælpsmodtagerne klaget over den forringede service, og de kommunale tilsyn er gået ind i sagerne. Ved to lejligheder har de kommunale tilsyn udtalt, at kommunerne ikke har handlet i strid med Servicelovens § 71 ved at fastsætte et generelt serviceniveau på rengøring hver 3. uge.

Det er Ældre Sagens opfattelse, at tilsynets afgørelser danner præcedens på området, hvorfor det nu står alle kommuner frit at sænke deres generelle serviceniveau til rengøring hver 3. uge. Vi har i forvejen oplevet, at serviceniveauet på det praktiske område igennem en længere periode har været nedadgående, og Ældre Sagen finder den seneste udvikling højst foruroligende.

At det indtil videre kun har været forholdsvis få kommuner, der har meldt det lave generelle serviceniveau ud, mener vi ikke bør være en undskyldning for ikke at gribe ind. Historisk set er udviklingen fra et serviceniveau med hjælp hver uge til blot som udgangspunkt at give hjælp hver 14. dag også startet med, at forholdsvis få kommuner tildelte hjælp hver 14. dag. Nu er det serviceniveauet i langt de fleste kommuner – i størrelsesordenen 230-40 kommuner.

Fordelen ved også at melde klart ud nu før mange kommuner etablerer et lavere serviceniveau, er at et evt. DUT krav må formodes at blive af begrænset omfang. Til eksempel kan nævnes, at i Farum kommune, hvor de siden januar 2003 har opereret med et generelt serviceniveau på rengøring hver 3. uge, viste en opgørelse i marts 2004 at det ville koste 210.000 kr. at bringe det generelle serviceniveau tilbage på rengøring hver 2. uge. Er der først kommet mange flere kommuner med, vil det derimod udløse væsentligt større udgifter og må formodes at være sværere at gennemføre.

I debatten er hørt argumentet, at minimumsgrænser let kan blive til maksimumsgrænser. Til det er at sige, at det i forvejen i dag desværre kun er ca. 25-30 kommuner, der har en standard, der ligger over 14 dages niveauet. Disse kommuner har endda hidtil, hvis de ønskede det, frit kunnet sænke deres serviceniveau til hver 14. dag, men har valgt at prioritere et ordentligt serviceniveau til deres

ældre medborgere på dette område. Der er derfor næppe grund til at tro, at de nu pludselig vil sænke niveauet og skulle de endelige gøre det, er det desværre en overskuelig skade der sker, idet de desværre udgør en meget begrænset gruppe. Dette skal vejes over for den meget aktuelle og betydeligt større risiko for, at niveauet glider videre nedad i en situation, hvor kommuner vil skulle prioritere hårdt i forbindelse med udgifter til den foranstående kommunalreform.

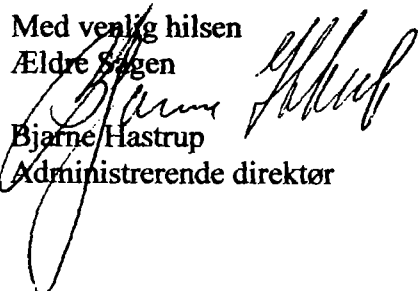
Det er også fremført i debatten, at en udmelding om en minimumsstandard vil udelukke vigtige individuelle skøn, hvor man kan vurdere, hvilke ydelser der netop passer til den enkelte borger. Det er ikke den form for meget detaljeret styring af kommunerne, som Ældre Sagen går ind for. Indenfor den brede tilkendegivelse om, at der typisk bør gøres ordentligt rent mindst en gang om ugen og ikke mindre end hver 14. dag, vil der fortsat være rig lejlighed til at skønne, hvor meget tidsmæssigt og ydelsesmæssigt, der skal til for at opfylde kravet om nødvendig hjælp og støtte, ligesom det selvfølgelig fortsat vil være en kommunal forpligtigelse at give den nødvendige hjælp til de personer der, f.eks. pga. af omfattende handicap, har brug for daglig rengøring.

Set fra borgernes synspunkt er det for så vidt mindre afgørende om udmeldingen rent teknisk sker i form af en lovændring eller i form af anden tilkendegivelse over for tilsyn og kommuner, blot det har samme retskraft og resulterer i, at det klargøres, at et serviceniveau med udgangspunkt i hjælp kun hver 3. uge må anses for uforeneligt med definitionen af "nødvendig hjælp".

Vælger man derimod ikke at gøre noget, må man frygte, at den praktiske bistand til ældre i Danmark gradvist i praksis de facto vil forsvinde som offentligt tilbud over de kommende år. Det er en udvikling, som mange af de ældre der henvender sig til os ikke kan forstå, når de samtidig kan læse og høre i medierne, at der gøres rent i ministeriernes kontorer en gang hver dag. Hvorfor skal man så, når man er gammel og afhængig af hjælp og ofte opholder sig også om natten og aftenen i de samme rum, være henvist til så lidt hjælp?

I håbet om politiske initiativer på dette område.

Med venlig hilsen
Ældre Sagen

Bjarne Hastrup
Administrerende direktør